UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Calepinus Ad librum

Calepino, Ambrogio

Venetijs, 1509

S ante P

urn:nbn:de:hbz:466:1-97861

Visual Library

gnificet q̃ ſalutē dedit. Soteria ſalus. Soterion ſalutare dr.

Sotularis: calceus. Hiero. ꝯ Joui. Legimus quēdam apud romanos nobilē cum eum amici arguerent q̃re vxorē formoſam ⁊ caſtā ⁊ diuitē repudiaſſet: ꝓtendiſſe pedem ⁊ dixiſſe eis. Et hic ſotularis quē cernitis videt vobis nouus ⁊ elegans: ſed nemo ſcit pꝛeter me vbi me pꝛemat.

S ante P

Spado. ⁊ eunuchus grece dicti oēs ſunt in nullo differentes niſi ꝙ elegantius ⁊ magis atticum eſt eunuchū q̃ ſpadonem dicere. Fit autem Spado ab σπάω. quod ē aufero euello. ꝙ ab eo pars maxima virilitatis aufertur.

Spadix teſte Gel. lib. ij. eſt auulſus a palma termes cū fructu. hoc eſt palmes. Uirg. lib. iij. Ge. Luxuriatq; toris animoſuꝫ pectus honeſti ſpadices glaucíq;.

Spadicus. pe. ꝓ. color q̃ ⁊ pheniceus. i. coccinus. ꝙ nō ſit diſſimilis fructui: palme arboris nondum ſole incocto.

Spera. latine globus. ⁊ id eſt qđ ex oī exteriore parte rotūdum apparet. Nōnunq̃ et Sphera cū. ph. aſpirato ſcribit. Nam grece σφαίρα dicta. vt Euſe. lib. ꝑpa. q̃ſi ſphera hoc eſt corpus ethereum. Manil. Ingenti ſphera totū pꝛecingit olympū. Hygi. Sphera eſt ſpēs q̃dā in rotundo cōformata oibꝰ expertibus equalis apparens. Huius diminutiuū eſt Sperula ⁊ ſpherula. parua rotunditas.

Spartha. lacus in atropatia ī quo ſales naſcunt ⁊ cōgelaſcunt.

Spargapiſes. fuit teſte herodoto. filius Tomyris maſſagetarum regine.

Sparta. e. ⁊ Sparte. es. eadē eſt q̃ ⁊ Lacedemō: vrbs laconie in pelopōneſo: a Sparto phoronei filio q̃ eā ꝯdidit appellata ſpta. Fuit āt ciuitas grecie īſignis q̃ diu cū atheniēſibꝰ grauia bella geſſit. q̃ Lycurgi legibꝰ optīe īſtituta fuit ab ea dicī ſūt Spartiate. ſparte. ⁊ ſpartani. Spartiatas legimus in li. Macch. romāis fuiſſe ꝯfederatos. Uir. Ueloces ſparte catulos acrēq; moloſſuꝫ paſce ſero pigui. Idē. Uirgis os hitūq; gerens ⁊ virginis arma ſpartane. σπαρτη. latine filuꝫ. linea carpentarij: ſiue rubꝛica trāſferri pōt. Suidas σπάρτα σχοινία σπάρτη ἡ πόλις τῶν λακεδαιμονίων ἀπὸ ταύτης σπαρτιάτης τε σπαρτιητέων.

Spartacus: famoſus gladiator fuit ex thracia ozimndus robore aī ⁊ corporis pꝛeſtans. q̃ vna cū Chryſo ⁊ enomao effracto lentuli ludo gladiatorio cum. lxx. gladiatoribꝰ erupit capua manuq; ſeruoꝝ cōgregata. q̃ſi iuſto exercitu cōparato bellū ingens excitauit. Sed victus a Craſſo fuit. De quo Luc. vt ſimili cauſa caderes qua ſpartacus hoſtis.

Spartea: ſūt vtenſilia. ad maioris ſumme pecunias capiendas. Nūmoꝛū. n. receptacula varijs noibꝰ appellata fuere. Naꝫ vt ſacci: ſacculi ſacelli crumene ſcortee ⁊ mantice ⁊ marſupia. ita fiſci fiſcine ⁊ fiſcelle.

Spartū genus herbe apud hiſpanos freq̃ntis. Quidā latini hāc Geniſtā iterpꝛetant. A ſpartū fit ſparteus. a. um.

Sparus. ſeu ſparū. telū ruſticū ī modū pedis recuruū. Uirg. lib. x. Agreſtiſq; manꝰ armat ſparus. Salu. Sꝫ ex oīuꝫ copia circiter q̃rta ps militaribꝰ armis īſtructa: ceteri vt quoſq; caſus armauerat ſparis aut lanceis. Alij ꝑacutos ſudes portabant. Feſtus. Spa puiſſimi gn̄is ſunt iacula a ꝑgendo dicta ꝙ paſſim pugnādo ſpargeret. Lucil. Tum ſpara: tum murices portantur tragula porro.

Spargo. is. ſi. ſum. paſſiꝫ aliq̃d iacto. Uirg. Iā cornu petat ⁊ pedibꝰ q̃ ſꝑgat arenā. Et Sꝑgere ſternere. Idē. Sꝑgite humuꝫ folijs. q̃nq; guttatī īfūdē. Idē. Sꝑgit rara vngula rores ſanguinis. q̃nq; Madefacē. Uñ Adſpergere dicimꝰ Solebāt n. veteres: vt nos quoq; facimꝰ aq̃ corpꝰ purgatiōis cā madefacē dijs īferis ſacrificaturi. Huiꝰ ꝯpoſita ſūt Adſꝑgo Cōſꝑgo. Col. li. iij. Stercore vl' palea. cōſꝑgito ſolū añ brumā i. ꝑfecte ſꝑgito. Diſꝑgo diuerſe ſꝑgo. Lac. li. iiij. Ubi aīus in mlta diſꝑſus huc atq; illuc diuagat. Circūſpergo. Ply. lib. xviij. Ibiq; ſe purificātes ſolēniter aq̃ circūſpergi. Impgo. intus vel valde ſpergo. Reſpergo. ſatis bñ ſpergo. Liui. li. i. Ne ſanguine ſe nefando ſoceri gn̄iq; reſpergerēt. Col. lib. i.

Deinde cū pꝛedictū tectoriū inaruit rurſus amurca reſꝑgit.

Spaſtici: dicunt quibꝰ aliq̃d intus cōuulſuꝫ eſt Ply. lib. xxviij. Tremulis ſpaſticis exilientibus.

Spaticus. dr quaſi maligno ſpiritu correptus. qui in aliquo loco nequit ꝯſiſtere: ſed ſubito mouet. Ply. lib. xxiij. Neq; ex paueſcentibus repente nec ſpaticis: aut rurſus torpentibus. nec ſuper ſomnos genitura effundatur.

Spata. a σπαξω. ſcindo vel dilacero. vel ab σπάω. qđ euello: ſiue euagino ſignificat. Apul. Militar is ⁊ ſacramenti genium ob amiſſam ſpatam verebatur.

Spathula. ſiue Spathalium diminutiuum a ſpathes. dicit ramus vel folium palme. Spathes. n. ramus palme vocatur a quo pendent balani. hoc eſt palmule ſiue palma.

Spatium non ſolū de loco dicit ſed ēt de tpe. Cic. li. ij. ad herē. Spatiū ita ꝯſiderat. ſatis ne lōgū fuerit ad eum rē trāſigendam ſcierit ne ſatis ad ꝑficiendū ſpacij futurum.

Spatior. ſpatiatū eo Uir. li. i. Ge. Tuꝫ cornix plena pluuiā vocat īpꝛoba voce. ⁊ ſola ī ſicca ſecū ſpatiat arena. Et ſpatiari ē ītra certū ſpatiū deambulare. Idē Aut añ ora deū pingues ſpatiat ad aras. Feſtꝰ. Spatiatorē ꝑ erratore poſuit Cato.

Specio. is. xi. ctū apđ antiquos ī vſu fuit. qđ videre ſiḡt. Unde Augures ſpecere h̄ ē īſpicere aues dicebātur. Ennius. Uos epulo poſtq̃ ſpexit. Eiꝰ cōpoſitis tm̄ vtimur. Aſpicio Conſpicio. circūſpicio. đſpicio. diſpicio. īſpicio. ꝑſpicio. ꝓſpicio. p̄ſpicio. reſpicio. introſpicio. ſuſpicio. ⁊ tranſpicio.

Specto. as. freq̃ntatiuū ſiḡt ſepe ſeu fixe ītueor. Lac. li. ij. Spectare: nos celū deꝰ voluit vtiq; non fruſtra. Et refert ad oia ſꝫ ꝓpꝛie ad volūtatē. Uñ ſpectacula dcā ſunt. Interdū Approbo. Ci. li. v. tuſ. Nō igit ex ſingulis vocibꝰ phi ſpectādi ſunt. Uñ ⁊ ſpectatores pecunie. dñr q̃ eā ꝓbāt. Interdum. Caueo. īſpicio. Plau. Spectādum ne tibi annuluꝫ det neq; roget. Interdū Tēdo. ⁊ q̃ſi reſpiciēdo tendo vt apud. Cice. ad extremū ſi ad ꝑniciē pr̄ie res ſpectabit: pr̄ie ſalutē añpones ſaluti patris. Quinti. Et qđ ad peſſimū ſpectat eunctuꝫ miſerabilis ſis opꝫ vt amator eē videaris. Interdū cōparare. Uirg. Si ad vitulā ſpectes nihil eſt ꝙ pocula laudes.

Spectatores q̃ ad ludos ſpectādi cā ꝯueniunt. Plau. Nunc ſpectatores iouis ſūmi cā clare plaudite. ⁊ ſpectatores ꝓbatores dicuntur. Teren. in eu. Cum me ipſum noris q̃ elegās formarum ſpectator ſiem.

Spectabilis. ſpectatione dignus ⁊ quaſi admiratione dignus. Apul. Jubet conſtrui pulchꝛum ⁊ ſpectabilem currum.

Spectatꝰ. ꝓbatꝰ. cuiꝰ. ſ. ſpectata iā virtus ē. Uirg. Sunt nobis fortia bello pectora ſunt aī ⁊ rebus ſpectata iuuentus.

Spectaculū. dr id qđ ſpectat. h̄ eſt ludi q̃ ſpectant. Uir. Nocte pluit tota redeūt ſpectacula mane. Liu. li. i. Indici deide finitimis ſpectaculū iubet. Aliq̃n dr ipſa ſpectatio. Ci. O graue acerbūq; ſpectaculū. Aliq̃n locꝰ vñ ſpectat. Sue. de ſpectaculo excitatus deſcendit. Liui. Tū pꝛimū Circo qui maximus dicit deſignatus eſt locus: diuiſa loca patribus equitibuſq; vt ſpectacula ſibi q̃ſq; faceret fori appellati.

Spēs. effigies facies vl' imago. Ci. li. i. of. Que aūt ſpē q̃daꝫ vtilitatis. hāc ḡci ideā vocāt. Et ī top. In diuiſione formarū q̃s ḡci ideas vocāt. nr̄i ſi q̃ h̄ forte tractāt ſpēs appellant. Item Ce. cō. iiij. Auxiliareſq; q̃bꝰ ad pugnam nō multuꝫ Craſſus ꝯſidebat lapidibꝰ teliſq; ſubmiſtrādū: ⁊ ad aggerēꝫ ceſpitibus cōparādū ſpēꝫ atq; oppugnatōēꝫ pugnātiū p̄beret. i. demōſtratiōem ſiue ſimulatōēꝫ p̄textū ⁊ q̃ſi velamētum. Q̃ñq; ſpēs ſumit ꝑ aſpectu ⁊ reuiſa. Uirg. Nō tulit hanc ſpēm furiata mēte corebꝰ: Q̃ñq; ꝑ pulchꝛytudine ſeu deformitate. a ſpeciēdo. Uñ dicimꝰ ſpecioſus forma p̄ filijs hoīuꝫ. Et ſpēs vt diffinit a dialecticis. ē q̃ dr de pluribꝰ differētibꝰ numero: vt hō eſt ſpēs. q̃ñ de Socra. ⁊ Pla. ⁊ alijs non ſpē ſꝫ numero differētibꝰ p̄dicat. Ob eā rōnē ita appellata. ꝙ multoruꝫ collectio vna q̃ſi viſione cōpꝛehēdat. Naꝫ genus eſt qđ p̄dicat de plribꝰ differētibꝰ ſpē: vt aīal qđ de homine equo aſino ⁊ hmōi dicitur que ſpem differunt. Q̃ñq; ſpēs ſumitur pꝛo aromatibꝰ. Mac. li. vlt. ſatur. Spēs ⁊ acres ⁊ calide ſuperficiem cum apponuntur exulcerant. Hiero. in can.

homilia dixit Aromata q̄dē ſpecies eſſe ſed non ſimplr̄. Addidit enī ſpecies pigmentoꝝ. Martianus iureconſ. Species ꝑtinentes ad uectigal. cynomamū: piter longum. piper albū. Sic dr̄ Uicus ſpeciarius a ſpēbus arabis peregriniſq̄.

Specialis ⁊ hoc ſpāle ſignificat non tam particulare q̄ꝫ ꝓpriū ⁊ veluti peculiare ſicut ait Iul. Capi. Macrianoꝝ familiam id ſpeciale ſemper habuiſſe vt Alexandrum magnū in auro ⁊ argento exculptum ſemper haberent.

Speciatim aduerbium: ſignificat particulariter.

Specificus. a. um. quod eſt particulare.

Specioſus. pulcher. Semp. n. in bonū accipit: q̄uis ſpēs medium vocabulū ſit. Uirg. Neq̄ꝫ. n. ſpecie famaue mouetur: hoc eſt nec preſenti deformitate nec rumore mox futuro: ſic ⁊ formoſus: licet forma indifferenter ponatur.

Specimen pe. cor. experimentū ꝓbatio: ſiue exemplar. Nam eſt illud parū qđ in mercibus emptori oſtēdi ſolet vt in pānis: vel dēguſtatio ineſculentis. Ci. in tuſ. Quid illud num dubitas quin ſpecimen nature capi deceat ex optima quaq̄ꝫ natura. Aug. lib. xvj. ciui. dei. Uerum ⁊ hoc eorum ſupplicium futuri iudicij diuini ſpecimen fuit.

Specula. e. accipit ꝓ loco edito ⁊ eminenti vn̄ aliquid lōge videri ⁊ ſpeculari pōt: ſiue ſit mons: ſiue turris: ſiue lapis: ſiue arbor: ſiue quid aliud eminens. Uirg. Specula de montis ī altum deferar. Ouid. in ſpeculis oīs abydos erat. Eſt ⁊ ſpecula diminutiuū a Spe. ⁊ ſigt̄ paruam ſpem qđ ſit blandimenti cā. Cice. Celio. Hac tamē oblectabar ſpecula. ſ. tullia. Ut enim a res. recula. ita a ſpes ſpecula fit.

Speculū. in qđ aſpicimus. ac ſpēm. i. imaginē noſtrā contemplamur. Qđ datū nobis a natura fuit: vt noſmetipſos noſceremus ⁊ formoſi deuitaremus infamiā: deformes redimendum ſciremus eē virtutibus quicquid corpori deeſſet. ſicut Socrates monebat adoleſcentes.

Speculare ⁊ ꝑ apocopen Specular. ⁊ Speculariū idem qđ ſpeculū. Interdū ponit ꝓ vitreata: ſiue ꝓ ocularijs: vtpote olim facta e ſpeculari lapide trāſlucido: nūc aūt e vitreis orbib⁹ vel teſſellis plūbo iūctis. Ulpi. Specularia et vela que frigoris cā: vl̄ imbriū ī domo ſūt inſtr̄o dom⁹ nō ɔtineri Caſſius exiſtiauit. Iuue. Que vehit claſſo latis ſpecularib⁹ antro. Specularis aūt lapis dict⁹ ē q̄ ad ſpeculi ſilitudinē luceat atq̄ꝫ imaginē reddat. Findit ī tēuiſſimas cruſtas. Ply. multi aluearia ⁊ e ſpeculari lapide fecere: vt opātes ītus ſpectarēt. Idē lib. xxxvj. In arabia quoq̄ꝫ eē lapidem vitri mō trāſlucidū quo vtūt ꝓ ſpecularib⁹ Iuba auctor eſt. Speculārioꝝ vſum claꝝ trāſmittentiū lumen memoria ſua ꝓdijſſe ſcribit Sene. in epl̄is. Qui itē de Scipione ait. Qđ nō ī caldariū ſuū latis ſpecl̄arib⁹ diē admiſerit. Mar. Hibernis obiecta notis ſpecularia puros admittit ſoles ⁊ ſine fece dies.

Speculor. a ſpecula fit: q̄ſi e ſpecula ꝓſpecto: vl̄ vt videā intēdo. Un̄ Speculatores q̄ e ſpecula aſpiciūt vl̄ ī bello an̄ exercitū explorādi gr̄a mitti ſolēt. Per trāſlatōē ſpeculari pōit ꝑ ſcrutari: ⁊ exacte ɔſiderare. A quo fit cōpoſitū. Preſpeculor: qđ eſt ante ſpeculor. Sue. de Ceſa. Exercitū neq̄ꝫ ꝑ inſidioſa itinera duxit vnq̄ nisi preſpeculatus locorum ſitus.

Specus a ſpecio. Eſt. n. vt in ꝓble. Plutar. inq̄t locus vn̄ deſpicitur ⁊ inde ſpectacula dicunt. Un̄ ⁊ ſpecula dicta ē. Et dicim⁹. Specus. us. ⁊ ſpecus. ſpeci. tā maſ. q̄ fe. gn̄is. Silr̄ Specus. oris. neu. gn̄is ꝓ ſpelunca: q̄ a grecis ſpeleū Un̄ Uirg. ad imitationē grecoꝝ. Spelea ferarū dixit. Gel. lib. vj. Sole medio ⁊ arido hac flagrāti ſpecū quādā natus remotā latebroſamq̄ꝫ penetro. Hor. lib. iij. car. Que nemora aut quos agor ī ſpecus. Inuenit ēt hec ſpeca hoc ſpecū ⁊ hoc ſpecu. ⁊ in plurali he ſpecus. Ser. docet ſpecus apud maiores triū generū fuiſſe: qđ hodie in numero ſingulari tribus tantū vtimur caſibus. In plurali: a genere maſ. habet omnes caſus.

Speciū. inſtr̄ꝫ teres ⁊ paruū quo medici ad tētandā vulnerum ac fiſtulaꝝ viā vel ꝓfunditatē vtunt. Pacu. Ut medici faciunt qui prius ſpecio vulnus tentāt. Fit aūt a Specio.

Specillū diminutiuū paruū ſpeciū. Cor. Cel lib. v. An̄ oīa aūt ſpecillū dimitti ī fiſtulā cōuenit: vt quo tēdat ⁊ q̄ alte peniāt ſcire poſſim⁹. Hinc Auriculariū ſpecillū dr̄ qđ curādis auribus adhibet. Eſt ⁊ Specillū inſtr̄ꝫ quo oculos ī vngim⁹ Ply. lib. vij. Sup oēs. C. Iuli⁹ medic⁹ dū ī vngit ſpecillū ꝑ oculū trahēs. Cel. li. vj. Specillo ſuper oculum inducatur.

Speleum. a noſtris dicitur ſpelunca. Uirg. Certū eſt in ſyluis inter ſpelea ferarum malle pati.

Spectra: ſimulachra. Ci. Caſ. His autem ſpectris etiam ſi oculi poſſent feriri. i. imaginibus mentis.

Spera. Uide ſupra. q̄ ſcribitur cum diph. Sphera.

Sperma. atis. grecū ē: ⁊ latine Semē dr̄. Gn̄ale ad oīa ſemina.

Sperno. is. ſpreui ſpretū: faſtidio deſpicio. Antiq̄ etiā ſpernere ꝓ ſeparare poſuerūt. Enni⁹. Ius atq̄ꝫ equū ſe a malis ſpernit ꝓcul. Hinc fit cōpoſitū. Deſperno. qđ eſt valde ſperno. Uar. Homo ridiculus: ⁊ ab omni pube deſpretus.

Spes ſpei. ⁊ ſperes. is. antiq̄ ꝓtulerūt. Uar. Quib⁹ ſuā delectet īpe amicā ⁊ ſeſe ſperib⁹ iactet ſuis. Un̄ Aſpe: q̄ſi ſine ſpe: ⁊ ꝓſpe. ꝓ ſpere. In pl̄i hꝫ oēs caſus: ⁊ maxime ſpes ⁊ ſpebus. Hiero. ī lib. Maccha. Noli extolli nauis ſpeb⁹. Eſt aut ſpes opīo futuroꝝ. Referturq̄ tā ad mala q̄ ad bōa. Hui⁹ diminutiuū ē Specula de quo ſupra. Et cōpoſitū. Expes ſine ſpe.

Spero. as. ad dolorē ⁊ ad voluptatē refert. Uirgi. Hunc ego ſi potui tantū ſperare dolorē. ⁊ ꝑferre ſoror potero. Sperat in q̄t. i. futuꝝ opinari: ſiue timere. Ply. li. xj. Suſperat largior ꝓuētus. hinc bn̄ ſpero ⁊ male ſpero dicimus. Aliq̄n ſperare eſt exiſtimare ſeu credere. Et tandē ꝑſenti q̄ de ptō dicitur. De ꝑſenti. Quīnti. Facilis vt aīaduertere vos ſpero defenſionis mee curſus eſt. De ptō. Idem. Et innocentiam q̄dem puelle ſatis vt ſpero defendimus. Hinc.

Speratū veteres dicebant eū qui vxorē petit ⁊ ſperatā virginem que petitur. Afra. Curre ⁊ nuncia venire ⁊ mecum ſperatā adducere: vt videat puellam. Poſtq̄ vō ſponſio facta erat: non ſperata ſꝫ vel dicta vel pacta vel ſponſa vocabat. Aſpero: fit compoſitum. Deſpero: ⁊ Inſperatus.

Sperchius. fluuius theſſalie quem pelion mons effundit ⁊ velociſſimo curſu defluit in ſinum Maliacum.

Speuſipus. ph̄us athenienſis. Platonis ex ſorore nepos q̄ octo annos platonice ſchole ꝑfuit. Ferūt hūc ſenio confectū ſibi mortē cōſcius ſe merore impulſum. Plutar. vero ſcribit illum pedūculis efferueſcētibus īterijſſe. Primus īuenit quo pacto ex gracilioribus lignis fierent vaſa capacia.

Speuſici panes dicti ſunt a feſtinatione. σπευδω. enim grece ſignificat feſtino.

Sphera. Uide in dictione Spera. Suidas σφαιρα αει βολος του λεσφαιρας δερεσιν αναγαλις ηκερκυραια γραμματικη ναυσικαα τη αλκινοου θυγατρι ανατιθησι pro pila luſoria etiam ponitur ſpheriſterion locus vbi luditur.

Spheriſteriū loc⁹ balnei ſpē rotūda in quo varia exercitationū gn̄a: veteres habuere. Ply. in epl̄is. Apodyterio ſuppoſitum eſt ſphreniſteriū qđ plura gn̄a exercitatiōis: pluresq̄ circulos capit. Sed in primis ad exercitium pile deputatus eſt. q̄ greci σφαιραν. appellat. Nā σφαιριζω. ſigt̄ pila ludo. Lamprid. Poſt lectionem operam paleſtre aut ſpheriſterio aut curſui: aut luctaminibus mollioribus dabat.

Spheromachia. pile luſorie certamen: a ſpherica circulariq̄ꝫ figura dicta eſt.

Sphinx. gis. vel gos. ⁊ Sphingiū: aīal ethiopie ꝓdigioſum ad hois ſpeciē accedēs ſolo pilo quē fuſcū. ⁊ ſilitudīe feraꝫ aſſimilat: hēt geminas māmas ī pectore vt iq̄t. Ply. lib. viij. a ſtringēdo dictū: hoc ē αποτου σφιγγειν Hic cū hoib⁹ offert ſi illum preſentiat Saluat. Si vero beſtia prius hominē ſenſerit perditur homo. Albertus magnus li. xxij. De aīalibus inter ſimiarum genera enumerat ſphinga inſignē duab⁹ in maxilla maculis nigricantib⁹ cauda coloris ſub nigri oblonga. Solinus īter ſimias habent ⁊ ſphinges viloſe comis: māmis ꝓminētibus: dociles ad feritatis obliuionē.

Sphōdylium: intermodium ſeu vertebrū ſpine. dicit ⁊ ſpondylus. pe. produ. Sunt autem decem ⁊ ſeptē ſpondyli quorum. xxij. ſpinam faciunt: reliqui vero lumbos. Sunt ⁊ qui

ſphondylos dicãt cubos.Seneca ⁊ Macro. videntur accipere pro quodam piſcis ḡenere quem Juniores Schinaluꝫ dictitant.Sphondylus etiam verticulum dicitur appoſituꝫ fuſis:vt nendo melius vertantur.

Spica.ę.⁊ ſpicus:⁊ ſpicum dr̃ cū ꝑ culmi folliculū.i.extremum tumorē ariſtę adhuc tenues ĩmodū ſpeculi eminēt.Abuſiue tñ ⁊ de maturis frugib⁹ dr̃:⁊ de quocūqꝫ acumine ad ſpicę ſilitudinē facto.Dicta ſpica a ſpe vt inq̃t Uar.Nã cũ fruges in ſpicaꝫ exit: ſpem prębet hoĩbus.Spica in hordeo ⁊ tritico tria hꝫ cõtinētia granū glumã ariſtaꝫ. Sciendū eſt a Spictus vtrunqꝫ numeꝝ eſſe:a Spicum tantū ſingulare. Cic.in aratro.Spicum illuſtre ferens inſigni corpore virgo.

Spica mutica:quę ñ hēt ariſtã.Ariſtę.n.q̃ſi cornua ſūt ſpicaꝝ.

Spiceus.a.um.quod e ſpicis eſt.Tibul.Flaua ceres tibi ſit noſtro de rure corona ſpicea.

Spicilegium:collectio ſpicaꝝ.Uar.Ad corbem meſſi facta ſpicilegium venire opꝫ aut domi legere ſtipulam.

Spico.as.ſpicas emitto. Ply.lib.xviij. Grana in ſtupula crinito textu ſpicãtur. Unde Inſpico.as.pe.pro.quod eſt ad ſpicarū ſilitudinem incido vel fodio.Hinc Spicatus.a.um.qđ hꝫ ſpicas.Idē li.xxi.Aliđ rurſus ſpicataꝝ genus herbaꝝ.

Spiculū lancea breuis:ſeu vt Uege.ait telū miſſile cuius ferruꝫ eſt triangulū vnciaꝝ nouē:haſtile pedū q̃nqꝫ ⁊ ſemis Antiq̃ pilum neu.gñe vocauerūt.Accipiť ⁊ ꝓ ſagitta.Uirg.Spicula ꝯuerſo fugiētia dirigit arcu. Aliqñ diciť ſagittę ferrū ſeu cuſpis ipſa ⁊ aculeus.Ut ſūt ſpicula ſagittaꝝ ⁊ aculei apiū. Curtius.Alexãder ſagitta ictus eſt quę in medio crure reliquerat ſpiculuꝫ.Uirg.de Apibus:Et ſpicula cęca relinquūt affixę venis.Dictum ſpiculum a ſpicarum ſpecie.

Spiculo.as.cuſpidem acuo.Ply.lib.xj.Telum vero perfodiendo tergori quo ſpiculauit ingenio.

Spiculatores dicti ſunt ſatellites principium:a ſpiculis quę geſtãt.Cor.Tacitus dilapſis ſpiculatoribus cętera choros nõ aſpernata concionantem.Quidam etiam accipiunt ſpiculatorem pro carnifice.

Spinus.pyroꝝ ſeu prunoꝝ arbor q̄ ſpinis referta ſit.Uir.li.iiij. Ge.Eduraq̄ꝫ pyrū ⁊ prunos iam ſpina ferentis.

Spina:ſentis q̃ pungimur.Hinc Spineus.a.um.vt corona ſpinea:q̃ e ſpinis fcã eſt. Spinoſus.a.um.ſpinis abūdãs ſpina ēt dr̃ a collo vſqꝫ ad natiū flexū dep̃ſſa q̃ſi vallis eſt iter colles quos vocãt dorſa.Ply.lib.xj. Spina lumbus oſſea ſed tereti ſtructura ꝑ media foramĩa a cerebro medulla deſcēdēte eſſe ei naturã q̃ꝫ cerebro colligūt qm̃ prętenui: eius membrana modo inciſa ſtatim expireť.In ſpinę igitur ꝑte ſuperiore ſcapulę:a lateribus dorſa:quę oĩa dicuntur terga.

Spinter:fibula in humeris aut armilla vt inq̃t Priſcia. Pla.in Menę. Jubeas ſpinter nouum recõcinnarier. Hoc armillę gñe mulieres vtebanť brachio ſūmo ſiniſtro: ſoliſqꝫ fęminis decorã fuiſſe veſteꝫ:lõge lateqꝫ diffuſam ad vlnas cruraqꝫ ab oculis defendendas.

Spintrię.dicti ſunt repertores monſtroſę libidinis: nouiqꝫ cõcubitus. Sue.in Tibe. Monſtroſiqꝫ concubitus repertores quos ſpintrias appellabat.

Spirillum:barba caprę.

Spirę ſūt reuolutiões:ſiue circuli q̃ in ſeipſos nõ recurrūt Hic in ornamētis capitis matronaꝝ ⁊ in ſerpētibus eſt ſpira cuꝫ ſe ingirū voluunt.Uñ ⁊ ꝓ ſerpente q̃nqꝫ poniť.Ply.lib.ix. Lolliã paulinã q̃ fuit Caij ꝑncipis matrõa vidi ſmaragdis margaritiſqꝫ opertã alterno textu fulgētib⁹ toto capite crinibus ſpiris aurib⁹ collo monilib⁹ digitiſqꝫ.Uirgi.lib.ij.Ge. Nec rapit in menſos orbes per humū neqꝫ tãto ſquãmęus in ſpirã tractu ſe colligit anguis.i. in circulum. Et lib.ij.ęne. Spiriſqꝫ ligant ingētibus ⁊ iam bis medium amplexi.Ser. Spiris nodis.Uñ ⁊ baſes colūnaꝝ ſpirulas dicunt. Nã ꝓprie Spira ē volubilitas funiū puta cū funis nauticus ĩ orbē ꝯuolutus eſt. Itē Spira dr̃ funis:q̃ a pileo ad fauces diſtendiť ⁊ ſub mēto alligať. Juue.de faucib⁹ aurea cum ſe porrigat ⁊ longo iacteť ſpira galero. Iteꝫ dr̃ Baſis colūnę vnius tori aut duoꝝ.Ply. in epheſię dianę ędę. Primū columnis ſpirę ſubditę ⁊ capitella addita.Itē. Spira genus operis piſtorij. Ennius ēt ſpiram hominum multitudinem vocauit.

Spiro.as.exhalo.Ply.Hęc duo gña fiſtulis ſpirãt que ad pulmonē ꝑtinet. Aliqñ Spirare eſt emittere: ⁊ ſic cõſtruiť cum acto.Uirg.Ambroſięqꝫ comę diuinū auertice odorem ſpirauere.Col.lib.1.Reliq̃ſqꝫ ĩmundicijs tetrum odorem ſpirantibus.Si autem de morte ſit ſermo: abſolutum eſt. Huius verbi compoſita ſunt. Aſpiro. Conſpiro.expiro.Inſpiro. Interſpiro.Proſpiro.Reſpiro ⁊ ſuſpiro.

Spiritus:halitus.Idem enim ſunt Spiritus halitus : ⁊ anima. Ply.Animę leonis virus graue:vrſi peſtilens:hominis tãtum anima inſici voluit pluribus modis.Aliquando etiam ſpiritus dicitur ventus.

Spirituale ⁊ per ſyncopen ſpiritale:quod eſt ſpiritus.

Spirabile:vitale quo ſpiram⁹.Uirg.lib.iij. Per ſydera teſtor per ſuperos atqꝫ hoc cęli ſpirabile lumen.Cicero tñ Spiritabile dixit in lib.de natura deorum.

Spiramentum eſt per quod exit ſpiritus.Uirgi.lib.iiij.Gene. Intectis certatim tenuia cęra ſpiramenta linunt.

Spiraculum idem quod ſpiramentum. Uirgi.Sęui ſpiracula ditis.Hiero.in Gene.poſuit pro ipſo ſpiritu. Et inſpirauit ĩ faciem eius ſpiraculum vitę.

Spiracus.quaſi primipilaris:aut cohortis pręfectus.

Spiſſus.a.um.ꝓprie denſum ſignificat a ſępiū denſitate.Uirg. Scrobib⁹ ſupabit terra repletis ſpiſſus aget.Qñqꝫ ſigt tarduꝫ.Plau Spiſſum hoc eſt amãti dicere veniet.Ideꝫ Quia qđ bñ ꝓmittūt:haruſpices ꝑſpiſſe euenit.id qđ mali ꝓmittūt ꝑſentaneum eſt.Hinc ſpiſſitas ⁊ Spiſſitudo.

Spiſſo.as.ſpiſſum facio.Cuius cõpoſita ſunt.Inſpiſſo.⁊ Conſpiſſo:qđ eſt totum ſimul denſo.Col.lib.viij.Atqꝫ vbi duratus eſt vehementius premiť vt conſpiſſetur caſeus.

Splen dicitur qui ⁊ lyen.Celſus lib.iiij. Splen in ſiniſtra parte eſt inteſtino innexus:natura mollis ⁊ rarus longitudinis ⁊ craſſitudinis modicę.

Spleneticus.qui ex ſplene laborat.

Splenium : vt Jul.pol. inquit eſt caput ſplenis pinguis . Hinc ſplenia velut per ſimilitudinem dicuntur facta ex panno laneo vel lineo quę ad curam corporis ſuper imponi ſolent. Ply.Super imponi opꝫ ſplenium e melle decoctum.

Splendeo.es.dui.luceo . Unde ſplendeſco.is. ſplendidus fio. Apul.Cum iam aurora ſplendeſceret.

Splendor.lux.per tranſlationē poniť ꝓ decore dignitate glĩa. Uñ ſplendor noĩs. Splendor familię : ſplendor virtutum: hoc eſt claritas.Huius compoſitum eſt Reſplendeo.

Splēdidus.a.um.clarus fulgens. Et ſplendidi dicunť q̃ opas ſuas ad libertatē ꝯuertunt.Econuerſo Sordidi auari.Hor. q̃tenus id facies vt q̃daꝫ memorať athenis ſordidus ac diues.Et alibi.Obijcit nemo ſordes.i.auaritiam.

Spolio.as.priuo.Tractum a militibus.Spolia enim dicuntur quecunqꝫ hoſti detrahunť Terē.in ecy.Quin ſpolies mutiles laceres.Huius compoſita ſunt deſpolio. Diſpolio.varie ſpolio.Amb.hi auteꝫ diſpoliant quę accepimus indumenta gr̃e ſpũalis.Expolio.perfecte ſpolio vt apud apl̃m.Expoliãtes vos veterem hominem induite nouum.

Spoletium cum.i.ante um ciuitas in vmbria quę nunc ducat⁹ ſpoletinus diciť:non ſpoletanus: ſicut ab Aretio aretinus. Mar.Deſpoletinis quę ſunt carioſa lagęnis.Malueris q̃ꝫ ſi vina falerna bibas.Sic Cice.lib.de claris oratorib⁹.p.Conutium ſpolentinum dixit.

Sponda.latus lecti . Nam ſpondę ſunt tabulę quę vtrinqꝫ lectum ſuſtinent.Mar.Nec ſponda nudigrabatti.

Spongia apud antiquos in vſu erat tergēdaꝝ menſaꝝ:adhibebaturqꝫ ad obſcęna emundãda.Mar.hęc tibi ſorte dať tergēdis ſpõgia mēſis.Sene.li.x.epl̃aꝝ.Unus e germãis lignū id qđ ad emūdãda obſcęna adhęrēte ſpõgia totū in gulam farſit ⁊ in ꝑcluſis faucibus ſpm̃ emiſit. Accipiť ⁊ ſpongia ꝓ aſperagi ſatiui radice:vt apud Ply.⁊ Col.

Spõdeo.es.ſpopõdi.ſpõſum Uide in dictiõe deſpondeo.Eius cõpoſita ſūt.Cõſpondeo.Uñ veteres ꝯſpõſos dicebant ſi-

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

de mutua obligatos ⁊ ꝺſpõſores ſibi inicē ꝓmittentes. Ci. Lepte. De negocio tuo ꝙ ſpõſor es: ꝓ põpeio ſi galba cõſpõ ſor tuus redierit. Deſpõdeo ⁊ rñdeo de quibus alibi.

Sponſo.as. frequentatiuum a quo Deſponſo.as. ⁊ Deſponſor deſponſaris.

Spõſio. nõ ſolũ ꝓmiſſio dr̃: ſꝫ ēt actiõis genus eſt. Caper. Reli giõe ſancit fędus: at ſpõſio pęna. Pau. iurecõ. ſpõſionē di ci affirmat nõ ſolũ q̃ ꝑ ſpõſi iterrogatiõeꝫ fit ſꝫ ēt oēꝫ ſtipu latione ꝓmiſſionē q̄ꝫ. Et ſpõſor ꝓ fideiuſſore q̄ñq̄ꝫ ponit̃.

Sponſus.us. ſponſio. Ser. ſul. Si poſt eas ſtipulationes vxor non dabatur: qui ſtipulabatur ex ſpõſu agebat: ex ſpõſu age bat: iudices cognoſcebant.

Sponſus.a.um. participium. Teren. in eu. Scis ſponſam mi hi: Et deeſt eſſe.

Sponſalis ⁊ hoc ſponſale quod ad ſponſionem pertinet. Un de ſponſalis dies dicitur quo puella promittitur.

Spõſalia.orꝝ. ꝓmiſſio ſiue ꝯtractꝰ ſtipulationũ futurarꝝ nuptia rũ. Spõſalia hoc mõ fiebant. Qui vxoreꝫ ducturus erat: ab eo vñ ducēda erat ſtipulabat̃ eã in matrimoniũ ductum iri. Qui daturus erat itidē ſpõdebat daturꝝ. Is ꝯtractus ſtipula tionũ ſponſionumq̄ꝫ dicebatur Sponſalia.

Spõdęus: pes duabꝰ ſyllabis lõgis ꝯſtãs. legitimus pes qui ĩ heroico v̓ſu oēm ſibi vẽdicat locũ: lꝫ raro q̃nto loco repiat̃. Dictus ꝙ in ſacrificijs ⁊ libamentis eo maxie vtentur. Naꝫ σπονδη libamentũ fędusq̄ꝫ ac ſponſionem ſignificat.

Spondylus. eſt q̃ in ima pte fuſi apponit̃: vt femine melius ne re poſſint: a cuius ſil̓itudine callus ſiue caro interior omniũ oſtreorꝝ ſpondylus dr̃. Mar. ꝓ aĩaliuꝫ oſſiculis in Santra. lib. vij. Roſos tepẽti ſpõdylos ſinu cõdit. Eſt ⁊ Salſamẽti genus ſpondyle apud atheneũ. ⁊ nomē piſcis apud Plyniũ Inſectũ apud. Ariſtotelē. Ply. li. xxvij. Nulluꝫ aĩal radices a nobis dictas attingit excepta ſpondyle q̃ oēs pſequit̃. Ge nus id ſerpẽtis ē. Atheneus id qḋ in capite mugiluꝫ echin nata ſpē ꝯſpicimus ſpondylũ tradit appellari. Sed ⁊ calcu lus ęneus: quo ſuffragia ſua iudices athenis dabãt ſpondy los vocabatur vt eſt apud Julium pollucem.

Spõte. aduerbiũ ſigt̃ nãliter: vt multę arbores ſponte naſcunt̃ i. nãliter ⁊ nõ ab hoīe ſatę. Aliqñ ſigt̃: ſine req̄ſitione: vt ſpõ te ad te venio. Capit̃ nõnunq̄ꝫ noĩaliter: ⁊ in abltõ caſu tñ vt ſponte mea: ſpõte tua. Uirg. Sponte ſua ſandyx paſcen tes veſtiet agnos. Hinc Spontaneus.a.um. qḋ eſt volunta rium aut naturale Amb. Terra aũt ſpontaneos fructus ger minat: aut creditos vberiore cumulo refundit.

Sporos. gręcę: latine ſemen dicitur.

Sporades. Inſulę quędã circa cretã in mari Carpathio ſicuti. Stra. li. x. ſcribit dictę ꝙ ĩ mari ſperſe ſint. ſũt aũt harꝝ noĩa: hellene. Phocuſa. hecaria. ſchimuſa. Prolegrados. Thera. Anaphe. Aſtypalea. Laguſa. Jon. vbi ſepultꝰ fert̃ Homerꝰ.

Sporta. q̃ ⁊ ſportula: aut a Sparto herba dr̃ q̃ freq̄ẽs apḋ hiſ panos naſcit̃: aut a ſportãdo: vaſis genus q̃ſi fiſcella. Salu. l. ij. hiſt. E muris canes ſportis dimittebãt. Et q̄ñ ĩ ſportis pecũia q̄ñq̄ꝫ ēt cibꝰ ĩ quotidianũ vſuꝫ deferri ſolebat mõ ꝓ diſtributõe ad pplꝫ: mõ ꝓ ĩpis cibis ſũit̃. Sue. ĩ clau. Exhi buit ãniuerſariũ ĩ caſtris p̃torianis ſine veneratiõe appatu q̄ꝫ iuſtũ atq̄ꝫ legitimũ ĩ ſeptis ibidē exordiariũ ⁊ breue die rũq̄ꝫ paucorꝝ. Qḋq̄ꝫ appellare cępit ſportulã q̄r p̄mũ daturũ ſe dixerat velut ad ſubitã dictãq̄ꝫ cęnulã iuitare ſe pplꝫ: Idē dic̃ Neronē cęnas ad ſportulas reuocaſſe. i. ad pua ꝯuiuia. Juue. nõne vides q̄̃to celebret̃ ſportula fumo: Erat ⁊ ſportu la locus ĩ atrio domꝰ vbi ꝓponebant̃ eo die quę dono dan da erant. Diminutiuũ a ſporta ē ſportula a quo fit ſportula.

Spuma: ſordes earum rerꝝ a quibus eijcitur. Uirg. Spumas ſa lis ęre ruebant. Hinc Spumeus ⁊ ſpumoſus.

Spumo.as. ſpumã facio. a quo Deſpumo. de quo alibi.

Spuo.is. ſpui. ſputũ. ſaliuã emitto. Uirg. li. iiij. Ge. Namq̄ꝫ alię turpes horrẽt ceu puluere ab alto cũ venit ⁊ terrã ſicco ſpuit ore viator aridus. Huiꝰ cõpoſita ſunt. Cõſpuo ſil̓ ſpuo vel ſputo aliquē fędo. Lac. li. iiij. Poſt hęc cõſpuerunt in faciē eius. Plau. Ab oĩbꝰ deriſus atq̄ꝫ cõſputus. Deſpuo. Expuo. Inſpuo. in aliquē ſpuo Ply. li. xxij. Traduntq̄ꝫ cõmandu cata ea ſi ĩ ſpuat̃ mori ſerpentē. Reſpuo. repudio. ⁊ quaſi cuꝫ ſputo per ꝯtemptũ reijcio. Lac lib. i. Hanc totã opinionem quaſi a poetis conſictam Saluſtius reſpuit.

Sputo.as. frequentatiuum. Plau. Nam illic iſti qui ſputatur interdum morbus venit.

Sputum: ſaliua: quod a pus deſcendit. Dicitur ⁊ ſputus.us. La ctan. lib. iiij. dabunt aũt deo alapas manibus inceſtis: ⁊ im purato ore expuent venenatos ſputus.

Sputamen. idem quod ſputum. Hiero. in lib. Judi. Quomodo ſi rumpat quis filum de ſtupa tortum ſputamine.

Spudacten. q̄dam iterpretant̃ amatorē. Hier. li. de viris illuſ. Ubi de diuo. Luca. agit. Sꝫ ⁊ Tertulianus vicimus eorum tẽporꝝ refert p̄ſbyterꝝ quēdã in Aſia. σπουδακτηρ. ideſt amatorē pauli ꝯuictũ apud Joannē ꝙ auctor eſſet libri ⁊ cõ feſſum ſe hoc pauli amore feciſſe loco excidiſſe.

Spurcus.ca.cum. qḋ ē ĩpurũ obſcęnũ lutulẽtũ a ſpuendo: dcũ ꝙ tale ſit vt de eo ſpuat̃ Plau. Tot noctes reddat ſpurcas quot puras hũit. Aliqñ ponit̃ pro fętido. Apul. Taꝫ multe res ſpurcę ⁊ graues nares iſeſtãt. Aliqñ ꝓ vehemẽti: aſpo. Ci. Jactati tẽpeſtate ſpurciſſima. Col. Atq̄ꝫ in his ipſis hē ret cognitum q̄d recuſaret collis: q̄d cãpeſtris poſitio. quid hũidus ⁊ graminoſus q̄d ſiccus ⁊ ſpurcus ager. Aliqñ ꝓ ſę uo ⁊ ſanguinario Uar. Spurcus gladiator ⁊ carnifex.

Spurcicia ⁊ ſpurcicies. imũditia. Luc. li. vj. At ꝯ nobis cęnam tęterrima cũ ſit: ſpurcicies eadē porcis hęc munda videt̃.

Spurco.as. fędo. vitio. celſus iurecõ. Cũ eo agi poſſe aq̄lia qui vinũ ſpurcauit: vel effudit: vel acetum fecit: vel alio mõ vita uit. Plau. Spurcat̃ naſuꝫ odore illutibili. Antiq̄ ſpurcuꝫ vi nũ dicebant cũ aq̃ mixtũ tanq̄ꝫ nõ amplius puruꝫ foret: aut igne calefactũ: aut muſtũ anteq̄ꝫ deferueſcat. Hic fit compo ſitum. Cõſpurco. Col. lib. ix. Nam ſuperſiliens auis ꝓluuie ventris cibos ⁊ aquam conſpurcat.

Spuriꝰ ĩcerto p̄re natꝰ ab σπειρειν. ſemiare: q̄r nihil hꝫ a p̄re niſi ſemē. Uñ ſpurios verſus dicimꝰ alterius aut ĩcerti au ctoris. Auſo. Quiq̄ꝫ notas ſpurijs verſibus appoſuit. Ser. Spurius dicitur qui ex muliere non nota ortus eſt. Sabini nãq̄ꝫ pudenda mulieris ſpurios dicunt.

S ante Q

Squallor: inq̄natio: ſordes. Gel. In corporibus incultis ſquã moſis alta congerie ſordium ſquallor appellabatur.

Squallidus. ſordidus incultus. Unde ager non aratus ſqualli dus dicitur. Aliquando ponitur ꝓfulgenti. Uirg. Alter erit maculis auro ſquallentibus ardens.

Squallo.es. lui. a ſquãmarꝝ crebitate ⁊ aſperitate dcũ. Unde ⁊ ſquallẽs ꝓfulgẽti pleno diuite onerato abundantiq̄ꝫ ponit̃. Quicq̄d. n. nimis ĩculcatũ obſitũq̄ꝫ aliq̄ re erat: ita vt incute ret viſentibꝰ horrorē ſquallere veteres dicebant. Uirg. lib. xij. Per tunicã ſquallentē auro latus haurit apertuꝫ. Hinc poſtea tractũ eſt vt corpa inculta ⁊ veluti ſquãmoſa alta co gerie ſordiũ ſq̄llere dicãt̃ Idē. Sq̄llentē barbaꝫ ⁊ concretos ſanguine crines. Et lib. i. Ge. Sq̄llent abductis arua colõis.

Squãmę q̄bus coriũ piſcis aut ſerpentis tegitur. Hic deſquã mo.as. ⁊ exquãmo.as. qḋ ē ſquãmas detraho. Plau. in aul. Dromo deſquãma piſces: Ab harum ſil̓itudine loricarum quoq̄ꝫ catenulę ſquãmę dicuntur. Uirgi. Queꝫ pellis ahe nis in plumam ſquãmis auro conſerta tegebat.

Sq̄roſus. a ſquãmarũ ſil̓itudie dr̃: cuiꝰ cutis exurgit ob aſſiduũ illuuieꝫ. Lucil. Uaronũ ac rapicũ ſquamoſa ĩcõdita roſtra.

Squatina. ex planorum piſcium genere. ꝙ propter ſqualloreꝫ hoc eſt aſperitatem cutis lignea ⁊ eburea poliantur.

Squillę genus. arboris. Uarro li. i. de re ruſ. Alia in mari vt pal mas ⁊ ſquillas.

S ante T

Stalagnium. genus inaurium fuiſſe oſtẽdit. Nonius allegans Cęciliũ. qui ait. Ex auro eius ſtalaguum domi habeo.

Stadiũ latine curriculũ: ſiue locus in quo equi hoīeſue currunt

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN